

Cúrsaí Spóirt

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint anois ar thuaraisc faoi chúrsaí spóirt. Sula bhféachann tú ar an mír, bí ag obair leis an duine in aice leat agus déan iarracht na ceisteanna seo a fhreagairt:

An bhfuil suim agat i gcúrsaí spóirt?

Cé acu sacar, rugbaí, rásaíocht chapall nó Peil Mheiriceánach is fearr leat?

An bhfuil cruálacht ag baint le rásaíocht chapall agus fuip á húsáid, dar leat?

Ceist 2

Féach ar an mír anois. Déan iarracht na téarmaí thíos a mheaitseáil leis an aistriúchán ceart.

Cluiche dúshláine_____	Looking good
Lucht leanúna_____	Side Line
Cniogtha_____	Quarter
Curadh Mhír_____	Bookmakers
Rogha na Coitiantacha_____	Favourite in Bookmakers
Cuma na maitheasa_____	In a bad way
Taobh líne_____	Champions Portion
Gortú rúitín_____	Ankle injury
Geallghlacadóirí_____	Challenge match
Ceathrú_____	Followers

Ceist 3

Anois féach ar an mír don dara uair agus déan iarracht na ceisteanna thíos a fhreagairt.

1. Cén club lena n-imríonn Séamus Coleman?
2. Cén club lena n-imríonn Ciarán Clarke?
3. Cén t-imreoir nár imir in aghaidh na hIodáile i gCraobh na Sé Náisiún?
4. Cén uair a fhógróidh Declan Kidney an fhoireann?
5. Cén chathair a raibh an Superbowl ar bun ann?

Ceist 4 Déan iarracht líne a chur faoi na samplaí den tuiséal ginideach uatha atá sa sliocht thíos.

Agus dea-scéala ar dtús, a Eimear, do mhuintir Thír Chonail agus go déimhin do lucht leanúna sacair ar fud na tíre. Tá Séamus Coleman roghnaithe sa deireadh thiar thall ag Giovanni Trapattoni agus rachaidh sé chun páirce sa chluiche dúshláine in aghaidh na Breataine Bige san oíche amárach. Ar an taobhlíne go dtí seo a choinnigh Trapattoni fear na gCealla Beaga, cé go bhfuil sé ar fheabhas le Everton ó thus an tséasúir.

Ceist 5 ‘A Mhaolra’

Cén ghné den ghramadach a léirítear thuas?

Déan iarracht ‘a’ a chur roimh na hainmneacha seo a leanas.

1. Seán
2. Bríd
3. Colm
4. Antaine
5. Máire
6. Ciarán
7. Áine
8. Cáit

Ceist 6 Pléigh an ráiteas thíos leis an duine in aice leat nó mar rún díospóireachta sa rang.

‘Ba cheart deireadh a chur leis an amaitéarachas sa Pheil Ghaelach agus Iománaíocht/Camógaíocht agus na himreoirí a íoc’

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1 Is féidir na ceisteanna seo a phlé leis an duine in aice leat.

Ceist 2

Cluiche dúshláine_____	Challenge match
Lucht leanúna_____	Followers
Cniogtha_____	In a bad way
Curadh Mhír_____	Champions portion
Rogha na Coitiantacha_____	Favourite in Bookmakers
Cuma na maitheasa_____	Looking good
Taobh líne_____	Sideline
Gortú rúitín_____	Ankle injury
Geallghlacadóirí_____	Bookmakers
Ceathrú_____	Quarter

Ceist 3

1. Imríonn Séamus Coleman le Everton.
2. Imríonn Ciarán Clarke le Aston Villa.
3. Níor imir Jamie Heaslip in aghaidh na hIodáile i gCraobh na Sé Náisiún.
4. Fógróidh Declan Kidney an fhoireann arú amárach (Dé Céadaoin)
5. Bhí an Superbowl á imirt i Dallas.

Ceist 4 Agus dea-scéala ar dtús, a Eimear, do mhuintir Thír Chonaill agus go deimhin do lucht leanúna sacair ar fud na tíre. Tá Séamus Coleman roghnaithe sa deireadh thiar thall ag Giovanni Trapattoni agus rachaidh sé chun páirce sa chluiche dúshláine in aghaidh na Breataine Bige san oíche amárach. Ar an taobhlíne go dtí seo a choinnigh Trapattoni fear na gCealla Beaga, cé go bhfuil sé ar fheabhas le Everton ó thus an tséasúir.

Ceist 5 Léirítear an tuiseal gairmeach sa sampla thuas.

Úsáidtear an tuiseal gairmeach nuair a bhítear ag labhairt go díreach le duine. Séimhítear agus caolaítear ainmneacha na bhfear agus séimhítear ainmneacha na mban. Ní chaolaítear ainmneacha na mban. Ní dhéantar aon athrú ar thús ainmneacha a thosaíonn ar ghutaí.

Déan iarracht ‘a’ a chur roimh na hainmneacha seo a leanas.

1. A Sheáin
2. A Bhríd
3. A Choilm
4. A Antaine
5. A Mháire
6. A Chiaráin
7. A Áine
8. A Cháit

Ceist 6 Is féidir an ráiteas a phlé nó díospóireacht a dhéanamh.

Éimear Ní Chonaola

Tá sé in am anois do scéalta spóirt an lae, a Mhaolra.

Maolra Mac Donncha

Agus dea-scéala ar dtús, a Éimear, do¹ mhuintir Thír Chonaill agus go deimhin do lucht leanúna² sacair ar fud na tíre. Tá Séamus Coleman roghnaithe sa deireadh thiar thall ag Giovanni Trapattoni agus rachaidh sé chun páirce sa chluiche³ dúshláine in aghaidh na Breataine Bige san oíche amárach. Ar an taobhlíne go dtí seo a choinnigh Trapattoni fear na gCealla Beaga, cé go bhfuil sé ar fheabhas le Everton ó thus an tséasúir. Tá Ciaran Clarke

¹ ‘Go’ a deirtear in ionad ‘do’ i nGaeilge Chonamara

² Leanta a deirtear

³ sa gcluiche deirtear

as Aston Villa, fear a d'imir le foirne faoi aois Shasana é féin,⁴ roghnaithe. Níl Robbie Keane ar fáil, é gortaithe a deir sé, ag imirt le West Ham inné agus is é⁵ Jonathan Walters agus ní Shane Long a imreoidh⁶ ina áit. Beidh Shay Given sa chúil⁷, John O'Shea, Seán St Ledger, Richard Dunne agus Ciaran Clarke amach os a chomhair. Imreoidh Coleman agus Glenn Whelan agus Damien Duff sa lár in éineacht⁸ le Paul Greene nó Darren Gibson agus is iad⁹ Walters agus Kevin Doyle an bheirt chun tosaigh.

Tá an fhoireann náisiúnta rugbaí dá n-ullmhú féin don choimhlint mhór mhillteach san Aviva dé Domhnaigh seo chugainn in aghaidh na Fraince. Ar éigean Dé a thug foireann Declan Kidney na cosa leo arú inné sa Róimh sa chéad¹⁰ chluiche acu i gCraobh na Sé Náisiún. Níor imir Jamie Heaslip in aghaidh na hIodáile mar gheall ar ghortú rúitín. Beidh seisean ar fail, meastar, do chluiche na Fraince ach faraor tá Steven Ferris agus Tommy Bowe fós cniogtha¹¹. Fógróidh Kidney an fhoireann arú amárach.

Rásaí¹² Capall. Tá an traenálaí Nicky Henderson tar éis a rá go bhfuil cuma na maitheasa ar Binocular agus daoine ag díriú ar Cheltenham faoi cheann cúig seachtainí. Níorbh é an taispeántas is fearr a bhí riamh aige agus é ag buachaint¹³ Dé Sathairn i Sandown ach rinne sé an cleas céanna an t-am seo anuraidh sula ndearna sé an beart sa Champion Hurdle. Is é J.P Mc Manus úinéir¹⁴ Binocular. Ar ndóigh, 'sé rogha na coitiantachta é ag na geallghlacadóirí, praghas trí in aghaidh a haon.

Agus ar deireadh spraoi na hoíche aréir i Dallas agus Superbowl uimhir a ceathracha cúig scuabtha leo ag na Green Bay Packers. Is é an ceathrú huair an curadh mhír bainte amach ag na Packers. Bhuaill siad foireann mhuintir Rooney (de bhunadh Chontae an Dúin) na Steelers as Pittsburgh, tríocha a haon, fiche cúig os comhair slua céad agus a trí mhíle duine is breis is céad milliún pictiúr ag breathnú ar an teilifís. Chaith quarterback na Steelers Ben an liathróid ag na Packers faoi dhó sa chluiche¹⁵ agus ba é ba chúis leis an scór sin sa chéad¹⁶ cheathrú ag Nick Collins. Bhí Pittsburgh ocht bpointe dhéag le fána ag tarraingt ar leath ama ach is beag bídeach nár tháinig siad ar ais. Sé phointe a bhí idir na foirne sa deireadh, an bua ag Greenbay as Wisconsin, an chathair is lú san NFL.

Agus sin é mo chuidse tráthnóna, Éimear

Éimear Ní Chonaola

Go raibh míle maith agat, a Mhaolra.

⁴ É fhéin a deirtear sa chaint

⁵ Sé a deirtear

⁶ a imreos deirtear

⁷ Sa gcúl a deirtear

⁸ In éindí a deirtear sa chaint

⁹ S'iad a deirtear

¹⁰ sa gcéad

¹¹ criogtha a deirtear sa chaint

¹² Is rastaí a deirtear in ionad rásaí in áiteanna áirithe i gConamara

¹³ gruachtáil a deirtear sa chaint

¹⁴ úinéara i gcanúint an léitheora

¹⁵ sa gluiche a deirtear

¹⁶ sa gcéad